

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/91/2018
Identifikačné číslo spisu: 5314209987
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5314209987.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky J. bývajúcej v A., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom v Čadci, Májová 1582, proti manželovi F., bývajúcemu v L., zastúpenému advokátom JUDr. Petrom Pohančeničom, so sídlom v Čadci, Palárikova 93, o úpravu rodičovských práv a povinností manželov na čas po rozvode manželstva, k maloletej C., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej u matky (navrhovateľky), zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4 P 71/2014, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. apríla 2018 sp. zn. 8 CoP 22/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (v poradí prvým) rozsudkom zo 14. apríla 2015 č. k. 4 P 71/2014-69 vo výroku I. manželstvo účastníkov konania o rozvod manželstva, rozviedol; vo výroku II. maloleté deti - L., nar. X.X.XXXX a C., nar. XX.X.XXXX zveril do striedavej starostlivosti rodičov, ktorí ich budú striedavo zastupovať a spravovať ich majetok. Maloletého L., nar. X.X.XXXX zveril do starostlivosti matky a to každý 1., 2. týždeň v kalendárnom mesiaci v čase od 18.00 hod. v nedeľu na začiatku 1. týždňa do 18.00 hod. v nedeľu na konci 2. týždňa a do starostlivosti otca každý 3., 4. týždeň v kalendárnom mesiaci v čase od 18.00 hod. v nedeľu na začiatku 3. týždňa do 18.00 hod. v nedeľu na konci 4. týždňa. Každý z rodičov je povinný maloletého L., nar. X.X.XXXX pripraviť na odovzdanie druhému rodičovi v stanovený čas v mieste svojho bydliska. Maloletú C., nar. XX.X.XXXX zveril do starostlivosti matky a to každý 1., 2. týždeň v kalendárnom mesiaci v čase od 18.00 hod. v nedeľu na začiatku 1. týždňa do 8.00 hod. v pondelok na začiatku 3. týždňa a do starostlivosti otca každý 3., 4. týždeň v kalendárnom mesiaci v čase od 8.00 hod. v pondelok na začiatku 3. týždňa do 18.00 hod. v nedeľu na konci 4. týždňa s tým, že otec je povinný každý deň dieťa odovzdať matke v jej bydlisku o 18.00 hod. a každý deň dieťa prevziať v bydlisku matky o 8.00 hod. Matka je povinná dieťa na styk pripraviť v stanovený čas v mieste svojho bydliska. Obidve deti budú navštevovať Základnú školu a Materskú školu F.; vo

výroku III. výživné na maloletého L. a maloletú C. neurčil; vo výroku IV. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Žiline na odvolanie navrhovateľky uznesením z 30. septembra 2015 sp. zn. 8 CoP 58/2015 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III., ktorým upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletej C., nar. XX.X.XXXX na čas po rozvode manželstva zrušil a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie. Vo výroku I. a vo výrokoch II. a III., ktorým upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletému L., nar. X.X.XXXX na čas po rozvode manželstva a vo výroku IV. zostal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

3. Okresný súd Čadca (v poradí druhým) rozsudkom z 8. augusta 2017 č. k. 4 P 71/2014-239 vo výroku II. maloletú C., nar. XX.X.XXXX na čas po rozvode zveril do výchovy a starostlivosti matky, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach; vo výroku III. uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú C., nar. XX.X.XXXX na čas po rozvode vo výške 85 € k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred; vo výroku IV. vyslovil, že otec má právo styku s maloletou C. každý 1. a 4. týždeň v mesiaci v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. Matke uložil povinnosť maloletú C. pripraviť fyzicky a psychicky na styk s otcom v stanovený čas v mieste bydliska a otcovi uložil povinnosť maloletú C. odovzdať matke v stanovený čas v mieste bydliska matky; vo výroku V. žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

4. Okresný súd Čadca uznesením zo 4. októbra 2017, č. k.: 4 P 71/2014-262 doplnil rozsudok Okresného súdu Čadca z 8. augusta 2017 č. k. 4 P 71/2014-239 a to o výroky VI. a VII., vo výroku VI. matke uložil povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy preddavkované štátom v rozsahu 50% vo výške určenej po právoplatnosti tohto uznesenia; vo výroku VII. otcovi uložil povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy preddavkované štátom v rozsahu 50% vo výške určenej po právoplatnosti tohto uznesenia.

5. Krajský súd v Žiline na odvolanie otca rozsudkom z 25. apríla 2018 sp. zn. 8 CoP 22/2018 (v poradí druhý) rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňajúcim uznesením vo výroku II. potvrdil, vo výroku III. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, vo výroku IV. zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou C. každý 1. a 4. týždeň v mesiaci v sobotu od 09.00 hod do 18.00 hod. a každý 2. a 3. týždeň v mesiaci v nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod., kedy si dieťa v určenom čase prevezme od matky v mieste jej bydliska a zároveň ho matke v určenom čase na tom istom mieste odovzdá s tým, že matka je povinná dieťa v určený čas riadne pripraviť a odovzdať otcovi. Obaja rodičia sú povinní sa vopred navzájom informovať o prípadnej prekážke, pre ktorú nebude možné styk zrealizovať a dohodnúť si náhradný termín. Vo výrokoch V., VI. a VII. odvolací súd (v poradí druhý) rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňajúcim uznesením zrušil a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

6. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala navrhovateľka dovolanie. Namietala, že súd nesprávnym procesným postupom porušil jej práva na spravodlivý súdny proces a to tým, že ide už v poradí o druhé rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý podľa jej názoru vec nesprávne zrušil a vrátil na ďalšie konanie, v zmysle § 390 C.s.p. mal rozhodnúť vo veci. Poukázala aj na to, že nie je zrejmé, čo odvolací súd zrušoval, nakoľko výrok VI. a VII. (v poradí druhý) rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje.

7. Otec maloletého dieťaťa sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

8. Na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“). V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže C.m.p. neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení C.s.p. pre konanie o dovolaní matky maloletého dieťaťa.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

10. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

11. V zmysle § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. V zmysle § 421 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

14. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne, v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

15. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) oprávnená osoba, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovoláním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 C.s.p.) navrhovateľka napáda rozsudok odvolacieho súdu.

16. Dovolanie dovolací súd posúdil podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že matka maloletého dieťaťa uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania vyvodzovanú dovolateľkou z § 420 písm. f/ C.s.p. dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

18. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

19. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C.s.p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení.

20. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

21. Matka dovolaním podľa jeho obsahu napadla časť rozsudku odvolacieho súdu a to len vo výrokoch, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie z 8. augusta 2017 č. k. 4 P 71/2014-239 v spojení s jeho doplnujúcim uznesením zo 4. októbra 2017, č. k.: 4 P 71/2014-262 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a to nasledovne: vo výroku III., vo výrokoch V., VI. a VII.

22. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého (kasačné, procesné) rozhodnutie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu rozhodnutie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje (por. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 148/2013, 3 Cdo 236/2016). Tieto právne názory sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (por. publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1353-1356). V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 19/2017.

23. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej bolo zrušené rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 C. s. p. prípustné; nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

24. Vzhľadom na to, že dovolanie matky podľa § 420 C. s. p. prípustné nie je, najvyšší súd ho ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania (námietskami dovolateľky).

25. Na okraj dovolací súd dodáva, že dovolacie námietky navrhovateľky o nedostatku procesnej podmienky by boli neúčinné, nakoľko odvolací súd v poradí druhým rozsudkom zrušil výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým ten rozhodol o výške výživného otca voči maloletej dcére C., pričom nešlo o opätovné rozhodnutie odvolacieho súdu, nakoľko, súd prvej inštancie vo svojom prvom rozhodnutí (č. l. 69) výživné na maloletú C. neurčil vôbec. Námietka o neurčitosti zrušujúceho výroku, týkajúceho sa neexistencie výroku VI. a VII. (v poradí druhého) rozsudku súdu prvej inštancie je nedôvodná, nakoľko zo záhlavia predmetného rozsudku vyplýva, že odvolanie smerovalo proti rozsudku Okresného súdu Čadca z 8. augusta 2017 č. k. 4 P 71/2014-239 v spojení s jeho doplnujúcim uznesením zo 4. októbra 2017, č. k.: 4 P 71/2014-262, ktoré výroky VI. a VII. obsahuje.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. a § 451 ods. 3 C.s.p.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.